THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
MAR 4 1926
ASTOR TILDEN
N. Y. Public Library 476 Fifth Ave. New York, N. Y.

A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

The Daily Hebrew Journal

דער אידישער זשורנאל

פאליטיש אומאפהענגיג נאציאנאל
א צייטונג וועלכע ניט פרייהייט פון אויסדרוק צו אלע שיכטען.

VOLUME XIII No. 4717 | TORONTO MONDAY MARCH 1 1926. | יום ב׳ שושן פורים, ט״ו אדר, פרשה, תשא, תרפ״ו. | טאראנטא, מאנטאג, דער 1־טער מערץ, 1926. | PRICE THREE CENTS

אנטיסעמיטען מאכען ווידער פאגראמען אויף אידען אין רומעניען; האן. דזשארדזש גרעהם דער נייער ליוטענאנט גאווערנאר פון אנטעריא

רומענישע סטודענטען אטאקירען פאסאזשירען אין צוגען. — איבער הונדערט אידען פארוואונדעט, פיער האלטען ביים שטארבען. — סטרייק פון סטודענטען אין בוקארעסט געבראכען.

ווין, פעברואר, 28, (איטא).

די מונקאטשער „אידישע פאלקס־בלאט" באריכטעט וועגען אנטיסעמי־טישע אטאקען אויף אידישע פאסאזשי־רען אויף א צוג פון וואזשערלי נאך גאלאץ.

רומענישע סטודענטען האבען אטא־קירט די פאסאזשירען מיט מעסער, און האבען פארוואונדעט איבער הונדערט פאסאזשירען. פיעלע פון די פארוואונ־דעטע זענען צוגענומען געווארען אין מאר־רעגענער האספיטאל.

פיער טויטליך פארוואונדעט

די פיער ערנסט פארוואונדעטע אידען זענען ליב עסלער, יעקב בערקאי־וויטש, לייביש עלפאנד און וואלף ראטה־מאן. עס איז צווייפעלהאפט אויב די פארוואונדעטע וועלען בלייבען לעבען.

סטודענטען סטרייק געבראכען

פון בוקארעסט ווערט באריכטעט, אז דער סטרייק פון די אנטיסעמיטישע סטודענטען איינצופיהרען א פראצענט נארמע איז געבראכען געווארען. נעכטען זענען די סטרייקער צוריק געקומען צו לעקציעס.

דער סטרייק איז געבראכען געווא־רען נאכדעם ווי דער רומענישער ביל־דונגס מיניסטער אנגעלעסקו האט אפ־געהאלטען א קאנפערענץ מיט אלע רעק־טארען און עס איז באשלאסען געווארען ניט נאכצוגעבען דעם פארלאנג. די קאנ־פערענץ האט זיך אויך ארויסגעזאגט גע־גען פראפעסאר קוזא דערפאר וואס ער ערלויבט ניט אידישע סטודענטען צו פראקטיצירען אויף טויטע קערפער אין מעדיצינישען פאקולטעט.

סטודענטען פארמשפט

פון די סטודענטען וועלכע זענען ארעסטירט געווארען פאר אנטייל נעה־מען אין דער לעצטער אנטיסעמיטישער דעמאנסטראציע אין בוקארעסט, זענען צוויי פארמשפט געווארען צו איין חודש געפענגניש, צוויי צו צוויי וואכען און די איבעריגע זענען באפרייט געווארען.

25 מיליאן דאלאר הלואה פאר דער רעגירונג פון פאלעסטינע

לאנדאן, פעברואר, 28, (איטא).

דער קארעספאנדענט פון דער „אי־טא" דערוויסט זיך פון זיכערע קוועלען אז די פאלעסטינער רעגירונג מאכט פארבערייטונגען צו מאכען א הלואה אין לאנדאן פאר פאלעסטינע אויף דער סומע פון פינף מיליאן פונט (25 מיליאן דא־לאר).

דער צוועק פון דער הלואה איז צו בויען אייזענבאהנען, טעלעגראף סטאנ־ציעס און אויסבעסערן די האפענס אין פאלעסטינע.

די דאזיגע הלואה וועט געמאכט ווע־רען אונטער א גאראנטיע פון ענגלאנד, און וועט זיין אויף 50 יאהר.

קיין גענויע איינצעלהייטען אבער זענען נאך ניט באקאנט, דאס הייסט, עס זענען נאך ניט אויסגעארבייט גע־ווארען די דעטאלען וועגען פראצענט און עהנליכעס.

12 אידען ערוועהלט אין טשערנאוויצער שטאדט ראטה

טשערנאוויץ, פעברואר, 28, (איטא).

אין די היגע מוניציפאלע וואהלען האבען די אידען ערוועהלט 12 מיטגלי־דער אין שטאדט ראטה.

פון די דרייסיג ערוועהלטע מיטגלי־דער האט די אידישע פאלקס פארטיי ערוועהלט ניין מיטגלידער. די פועלי ציון איין מיטגליעד און די בונדיסטען צוויי מיטגלידער.

ליבעראלע רעגירונג וועט דעם אייזענבאהן מיניסטער גע־בען א פארגיטיגונג פאר זיין פארלוירענער שטעלע. — רעגירונג וועט אויך געפינען א פלאץ פאר האן. מעסי, נאכדעם ווי דאנינג וועט ערוועהלט ווערען.

אטאווא, פעברואר, 28.

רייט האנארייבעל דזשארדזש פ. גרעהם, דער געוועזענער אייזענבאהן מי־ניסטער פון דער קינג רעגירונג וועלכער פארלאזט זיין אמט מארגען (היינט, מאנטאג) וועט מעגליך באשטימט ווערען אלס דער ליוטענאנט גאווערנאר פון אנ־טעריא, אויפ׳ן פלאץ פון ליוטענאנט גא־ווערנאר קאקשאט, וועמענס טערמין עס ענדיגט זיך קומענדען סעפטעמבער. דאס וועט זיין די פארגיטיגונג פאר דעם וואס די יעצטיגע רעגירונג האט צוגענומען פון איהם זיין מיניסטעריען אמט.

נייער מיניסטער היינט איינגעשווארען

האן. דאנינג, וועלכער פארנעהמט דעם מיניסטעריען אמט פון אייזענבאהן מיניסטער אין פעדעראלען קאבינעט, וועט היינט (מאנטאג) אפיציעל איינגע־שווארען ווערען און וועט איבערנעהמען זיין אמט.

גלייך נאך דעם ווי ער וועט איינגע־שווארען ווערען וועט האן. דאנינג אפ־פאהרען נאך רעדזשיינא וואו ער וועט איבערנעהמען זיין אייגענעם קאמפיין אין די קומענדע ביי־וואהלען.

די קאנסערוואטיווע פארטיי שטעלט דארטען ארויס א שטארקען קאנדידאט געגען איהם.

האן. מעסי׳ס „נעקסט"

אין פאליטישע קרייזען איז מען זי־כער, אז קוים וועט האן. דאנינג ער־וועהלט ווערען אין רעדזשיינא און עס איז כמעט קיין צווייפעל ניט אז ער וועט ערוועהלט ווערען, וועט די רעגירונג געפינען א פלאץ פאר האן. ווינסענט מעסי, וועלכער איז אין די לעצטע וואה־לען נידערגעשטימט געווארען אין דורהעם.

די וואך ווערט ערווארטעט א סך נייעס אין פארלאמענט. דער פרעמיער אליין, האן. מעקענזי קינג, וועט פאר־נעהמען זיין פלאץ, און עס ווערט ער־ווארטעט אז דער פאליטישער טאנץ וועט נעהמען א נייע ווענדונג.

א גרויסע רעליעף אקציע מוז אנגעהויבען ווערען פאר די אידען אין פוילען

בערנארד קאהן וועלכער האט אונט ערזוכט די לאגע אין פוילען זאגט, אז די געגענווארט איז שרעקליך און ניט בעסער זענען די אויסזיכטען אויף דער צוקונפט.

לאנדאן, פעברואר, 28, (איטא).

בערנארד קאהן איז היינט אנגעקו־מען אהער פון פוילען. אין אן אינטער־וויו מיט א קארעספאנדענט פון דער „איטא" האט ער ערקלערט, אז זינט לעצטען נאוועמבער האט דער „דזשאינט פאונדיישאן" געגעבען צו די קאאפעראַ־טיווען אין פוילען 350 טויזענט דאלאר. דער „דזשאינט" האט געגעבען 175 טויזענט דאלאר פאר שולען און אנדערע אינסטיטוציעס, אבער ניט קוקענדיג אויף דעם איז די עקאנאמישע לאגע פון די אידען אין פוילען א שרעקליכע. די אויסזיכטען פון די אידען אין פוילען זענען ניט קיין זיכערע און שטארקע אנ־שטרייגונגען דארפען געמאכט ווערען אנצופיהרען א הילפס טעטיגקייט פאר די אידען אין פוילען.

האפען צו באזעצען 10 טויזענט פאמיליעס

וועגען דער קאלאניזאציע אין רוס־לאנד, האט בערנארד קאהן געזאגט, אז די ארבייט וועט פארגעזעצט לויט די פריהערדיגע אויסגעארבייטע פלענער, און די האפנונג איז אז אין 1926 וועלען 10 טויזענט אידישע פאמיליעס קאלאניזירט ווערען אין קרים און אוקראינא, אין אוראל און קאווקאז איז ניט מעגליך קיין קאלאניזאציע.

אין די לעצטע דריי חדשים האט דער „דזשאינט" איינגעגעבען אין רוס־לאנד 400 טויזענט דאלאר פאר קאלא־ניזאציע און 70 טויזענט דאלאר פאר אנדערע צוועקען.

עס איז אויסגערעכענט געווארען אז צו קאלאניזירען איין פאמיליע קאסט איבער טויזענט דאלאר. דאס איז אויב די פאמיליע האט שוין וועלכע עס איז ערפאהרונג וועגען פארמעריי.

קאהן באגעגענט זיך אין לאנדאן מיט פלאקסנער׳ן, וועלכער פאהרט אפ נאך פאלעסטינע דעם דריטען מערץ.

פראפעסאר פון קאלאמביא אוניווערזיטעט אטאקירט איינשטיינ׳ס טעאריע

ניויארק, פעברואר, 28, (איטא).

פראפעסאר טשארלס ליין־פור פון קאלאמביא אוניווערזיטעט, האט היינט שארף אטאקירט איינשטיינ׳ס טעאריע.

דער פראפעסאר האט ערקלערט, אז אונטער א שטרענגער מאטעמאטישען אנאליז האלט די טעאריע ניט אויס.

דער פראפעסאר האט די דאזיגע ערקלערונג געמאכט ביי א קאנפערענץ פון דער „אמעריקאן מאטעמאטיקאל סאסייטי", ביי וועלכער געלערענטע און פארטרעטער פון אוניווערזיטעטען איבער׳ן לאנד זענען אנוועזענד געווען.

פראפעסאר פור האט אויך ער־קלערט, אז איינשטיינ׳ס טעאריע האט אויך לאגישע פעהלערען.

רויבער מאכען א ׳האלד־אפ׳ אויף א אידישען „סטאר־קיפער" אויף מיקאל סטריט

צוויי רויבער האבען נעכטען פאר־טאג געמאכט א נעוואגטען „האלד אפ" אויפ׳ן אידישען סטאר־קיפער קאנטא־ראוויטש אין 159½ מיקאל סטריט.

ווי דער בעל הבית פון דער סטאר דערצעהלט, זענען ארום איינס א זייגער פארטאג צוויי מענער אריין צו איהם אין סטאר און מיט רעוואלווערען אין די הענט איהם געהייסען אויפצוגעבען דאס געלט וואס ער האט ביי זיך. ווען קאנ־טאראוויטש האט זיי געזאגט, אז ער האט קיין געלט ניט, האבען זיי איהם שטארק פארוואונדעט שלאגענדיג איהם מיט די הענטלאך פון זייערע רעוואלווע־רען. אויף די געשרייען פונ׳ם מאן איז אויך אריינגעלאפען די פרוי און האט געמאכט א גוואלד, די רויבער, ווייזט אויס, האבען זיך פאר די געשרייען דערשראקען און זענען אנטלאפען אינ׳ם אויטאמאביל, וועלכער האט געווארט אויף זיי אין גאס.

ווען די פאליציי איז אנגעקומען האט מען געפונען די רעוואלווערען וואס ליגען אויף דער ערד, וועלכע די „האלד־אפניקעס" האבען איבערגעלאזען אין זייער איילעניש.

דערווייל האט מען נאך די באנ־דיטען ניט געכאפט.

סאוויעטען בעאמטע פאר׳משפט פאר כאבאר און קארופציע

מאסקווע, פעברואר, 28, (איטא).

גוטקין, דער פארזיצענדער פון סא־וויעטען קאמיטעט פון להזין, פאראליע גובערניע, איז פארמשפט געווארען צו ניין יאהר טורמע. דער סעקרעטאר טשע־בערטאראוו צו פינף יאהר און ריכטער סאקאלאוו צו פיער און האלבען יאהר טורמע פאר כאבאר, קארופציע און טע־ראריזירען די אידישע באפעלקערונג.

ביים פראצעס וועלכער האט אנגע־האלטען צוואנציג טעג און 150 עדות זענען אויסגעהערט געווארען, האט זיך ארויסגעשטעלט, אז טשעבערטאוו האט אהן וועלכער עס איז קלאגע ארעס־טירט דעם פארזיצענדען פון דער אידי־שער קהלה, און אז סאקאלאוו האט גע־שלאסען אהן א פארוואס דעם אידישען בית עולם און האט באשטראפט מיט גרויסע סומען ארימע אידען.

אטאקירט סאקאלאוו׳ן און ביאליק׳ן

מערעזין, דער פארזיצענדער פונ׳ם כארקאווער „אזעט" האט ביי א קאנ־פערענץ, וועלכע איז אפגעהאלטען גע־ווארען מיט דר. ראזענ׳ן שארף אטאקירט נחום סאקאלאוו׳ן, חיים נחמן ביאליק׳ן און זשאבאטינסקי׳ן, וועלכע ווי ער האט ערקלערט פראפאגאנדירען געגען דער אידישער קאלאניזאציע אין רוסלאנד און ווייזען בלויז אן אויף דער שלעכטער זייט אין רוסלאנד.

פיער ציוניסטישע קאלאניסטען פאר־משפט צו 6 חדשים געפענגניש

מאסקווע, פעברואר, 28, (איטא).

פיער ציוניסטען פון דער קאלאניע „יעווינגאר" ארום ניקאלאיעוו, זענען פארמשפט געווארען צו זעקס חדשים טורמע.

די קלאגע געגען זיי איז געווען, אז זיי האבען געשטערט א פארזאמלונג ביי וועלכער עס איז דיסקוטירט געווארען די פראגע פון קאלאניזאציע.

אין בערדיטשעוו איז לעצטע וואך פארגעקומען א גרויסע צערעמאניע ווען עס איז אינסטאלירט געווארען די ער־שטע ראיאנע אידישע מיליץ. דער גאנ־צער שטאב באשטעהט פון אידען, און די גאנצע צערעמאניע איז דורכגעפיהרט געווארען אין דער אידישער שפראך.

הויפט קאסטאם בעאמטער פון מאנט־רעאל אן עדות ביי דער קאמיסיע

אטאווא, פעברואר, 28.

דער הויפט אנגעקלאגטער וועמענס נאמען עס איז אזוי פיעל מאל דערמאנט געווארען אין די קלאגען וועלכע זענען אין פארלאמענט געמאכט געווארען פון ה. ה. סטיווענס אין באצוג צו שמוגלעריי אין קענעדע, איז נעכטען געווען אן עדות פאר דער קאמיסיע.

י. ע. א. באסאילאן, וועלכער איז געווען דער הויפט אינספעקטאר פון דער מאנטרעאלער קאסטאם הויז, האט גע־לייקענט כמעט אלעס אין וואס מען האט איהם באשולדיגט. ער האט אויך געליי־קענט די געשיכטע מיט׳ן אמעריקאנער אויטאמאביל וועלכען די קאסטאם בע־אמטע האבען אפגעגעבען אונטער א פאלשען „רעליס" און וועלכער איז דער־נאך פארקויפט געווארען אין קענעדע.

באסאילאן האט זיך אויף פיעלע פראגען אנטזאגט צו ענטפערען, ער האט אויך ניט געוואלט ארויסגעבען די נעמען פון די וועלכע האבען איהם געגעבען אינ־פארמאציע.

עס ווערט ערווארטעט אז סענזא־ציאנעלע ענטדעקונגען וועלען געמאכט ווערען דורך באסאילאנ׳ס עדות זאגען.

ביז דעם 1־טען אפריל

אונזערע לעזער וועלכע זענען פאראינטערעסירט אין דעם קאנ־טעסט וואס מיר פיהרען אן אין אונ־זער צייטונג וועגען דער אפשטימונג „ווער עס זענען די צעהן וויכטיגע פיגורען אין אונזער שטאדט", קענען אריינשיקען זייערע קופאנס אין דער רעדאקציע ביז דעם ערשטען אפריל.

נאך יענעם דאטום וועלען קיינע קופאנס ניט אנגענומען ווערען.

אידישע דעפוטאטען פאדערען 12 מי־ליאן זלאטעס פאר אידישע שולען

ווארשא, פעברואר, 28, (איטא).

די אידישע פארטרעטער אין דער פוילישער בודזשעט קאמיסיע האבען גע־פאדערט, אז צוועלף מיליאן זלאטעס זאל באשטימט ווערען צו שטיצען די אידישע און העברעאישע שולען אין פוילען, וועלכע ווערען באזוכט פון צוויי הונ־דערט טויזענט קינדער.

דעפוטאט ווינאגראדסקי, וועלכער האט געמאכט דעם דאזיגען פארשלאג האט אנגעוויזען, אז בלויז זיבען פראצענט אידישע קינדער געהען אין די רעגיע־רונגס שולען, די איבעריגע געהען אין די אידישע שולען.

ווינאגראדסקי האט אויך געפאדערט אז א סובסידיע פון 800 טויזענט זלא־טעס זאל געגעבען ווערען צו שטיצען אי־דישע רעליגיעזע אנשטאלטען.

טאראנטא ווערט א גרויסע שטאדט זי האט א גט סקאנדאל

טאראנטא ווערט א שטאדט מיט לייטען גלייך. מיר האבען שוין אויך גאט צו דאנקען א גט סקאנדאל, און אונזערע אריסטאקראטען וועלען ניט דארפען לויפען אין רינו אריבער לענדער צו הערען א פיקאנטען גט פראצעס.

מארדזשערי סמיטה, וועלכע האט מיט דריי יאהר צוריק פארטראטען טא־ראנטא אינ׳ם אטלאנטיק סיטי „ביוטי קאנטעסט" אלס מיס טאראנטא, איז די הויפט העלדין.

מארדזשערי איז דאן אלט געווען 18 יאהר, יונג און שעהן, און אין אטלאנטיק סיטי האבען זיך צו איהר מיליאנערען געשדכנט. זי האט אבער קיינעם ניט געוואלט. זי האט געהאט איהר געליעב־טען אין טאראנטא א פראסטען ארביי־טער, קליפארד ספלען, א 23 יאהריגען אויטאמאביל מעכאניק, א בחור א שעה־נער אבער אן ארימער, און ווי מארדזשע־רי האט דאן געזאגט, וועט זי איהר „קליפן" ניט פארבייטען פאר מיליא־נען.

יעצט דערהוויסט מען זיך אז פאר די לעצטע 10 חדשים לעבען זיי ניט צו־זאמען און זי קלאגט איהם אויף א גט.

דער יונגערמאן זאגט, אז דער גלאנץ פון אטלאנטיק סיטי האט איהר דעם קאפ פארדרעהט. זי זאגט אבער, אז ער גיט איהר ניט גענוג קיין ברויט. ער זאגט נאך עפעס... און זי זאגט אויך עפעס... הכלל עס וועט זיין פרעהליך ביי אונז אין שטעדטעל.

פאהנען פון אידישען לעגיאן וועלען צוגענו־מען ווערען פון שוהל

וואשינגטאן, פעברואר, 28, (איטא).

דער ירושלים׳ער קארעספאנדענט פון דער „קאטאליק ניום סערוויס" מעל־דעט, אז די פאהנען פונ׳ם אידישען לע־גיאן וועלכע געפינען זיך אין ירושלים׳ער שוהל וועלען טראנספערירט ווערען אין א האטעל אויף דער פאדערונג פון די ארטאדאקסישע אידען דערפאר וואס זיי האבען אויף זיך צלמים.

דער קארעספאנדענט זעהט אין דעם אן אנטי־קריסטליכען געפיהל מצד די אידען.

קיין מענשען וועלען ניט קענען לעבען אויף אונזער ערד

בערלין, פעברואר, 28.

אונזער ערד קיהלט זיך שטארק אפ און עס וועט קומען א צייט ווען עס וועט זיין אונמעגליך צו לעבען אויף אונזער ערד, אזוי האט ערקלערט דר. מיליטין מילאנקאוויטש פון בעלגראדער אוני־ווערזיטעט.

פארשטעהט זיך, אז דערווייל איז נאך ניטא וואס צו שרעקען, לויט דעם פראפעסאר׳ס ערקלערונג וועט עס אויסקומען אין טויזענט מיליאן יאהר־ארום, דאן זאגט ער, וועט אויף אונזער ערד זיין פונקט ווי אויפ׳ן שטערן מארס וואו ביינאכט איז 17 גראד פראסט און ביינאכט איז נאך קיהלער.

טעאריע און פראקטי־קע זענען צוויי באזונ־דערע זאכען

קלעמאט פאלס, פעברואר, 28.

פרעד וועסטערפעלד איז דא היינט געשטארבען נאך א תענית פון 10 טעג.

פרעד האט זיך אריינגענומען אין זינען, אז פאסטען איז א רפואה צו אריכת ימים און ער האט עס געפריי־דיגט פאר אלעמען. ער האט זאגאר לעצטען דאנערשטאג געהאלטען א לעק־ציע וועגען דעם. וואלט פרעד ניט פראק־טיצירט דאס וואס ער האט געפריידיגט, וואלט ער נאך אפשר געלעבט, אזוי אבער איז ער שוין היינט צווישען די אויביגע פאסטער.

באזיגער פון פרעזי־דענט׳ס זוהן באזיגט

אמהערסט מאסס., פעב. 28, (איטא).

מעטי סילווערמאן, דער ברוקלינער קאלעדזש בחור וועלכער האט מיט איי־ניגע טעג צוריק באזיגט פרעזידענט קולידזש׳ס זוהן אין א „באקסינג מעטש" איז באזיגט געווארען פון וויליאם יוהן פון וואטערבורי, קאנעקטיקאט.

סילווערמאן האט נאך זיין זיעג איבער׳ן פרעזידענט׳ס זוהן באקומען פיעלע פארשלאגען צו ווערען א פראפע־סיאנעלער „באקסער". ער האט זיך אבער דערפון אנטזאגט.

רומענישע קעניגין פאהרט נאך פאריז צו ברענגען דעם קרוינפרינץ א היים

פאריז, פעברואר, 28.

עס איז שוין יעצט כמעט זיכער, אז דער געוועזענער קרוינפרינץ קאראל פון רומעניען פאהרט צוריק אהיים. צייט־טונגס־מענשען האבען איהם דא היינט געכאפט און זענען צוגעשטאנען צו איהם ער זאל עפעס זאגען וועגען די באריכ־טען, אז ער פאהרט צוריק אהיים אלס קרוינפרינץ. ער האט זיך אבער אנטזאגט צו רעדען א ווארט וועגען דעם, אבער דער פאקט וואס ער האט עס ניט גע־לייקענט, ווייזט, אז די פריהערדיגע באריכטען זענען אמת.

דער רומענישער אמבאסאדאר אין פאריז האלט זיך גאנץ פון ווייטען פון דער געשיכטע. ער האט ניט געלייקענט, אז עס איז מעגליך אז דער קרוינפרינצ׳ס מאמע וועט קומען אין פאריז צו נעהמען איהר זוהנ׳דעלע אהיים.

מאדאם לופעסקו, דעם קרוינפרינצ׳ס אידישע געליעבטע צוליעב וועלכער, ווי מען זאגט, ער האט זיך אנטזאגט פון רומענישען טראהן זעהט מען אין גאנ־צען ניט און אויף ווי ווייט עס איז באַ־קאנט איז זי ניט אין פאריז.